

SZÉKESTFEJÉRVÁR.

TÁRSADALMI HETILAP.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, iskolatanács, s a tanítók és községi jegyzők egyletének

A lap ára

házhöz hordással vagy postán küldve:
Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 frt. — kr.
Negyed évre 1 frt. 50 kr.

Hirdetmény a bélyegdíjon felül, minden három hasábos petitsor: Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 kr-ért igrtattatik be.

Lapunk számára hirdetések felvesznek **Budapestben:** Hasenstein és Vogler, Lang L. és társa, Weisz Móricz. **Bécsben:** Oppelik L. és Mosse Rudolf.

KÖZLÖNYE.

Megjelen minden szerdán és szombaton.

67. szám.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének (Széchenyi-utca 5-ik sz.) czimzandók; — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak **Klökner Péter** kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyilttérben megjelenő közlemények után három hasábos petitsorért 10 kr. fizetendő.

Bérmendetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

A czimekről.

Egy régi dologról akarunk szólni, mely bár számtalanszor fel volt hozva, meg volt hányva-vetve — mégsem avult el, még mindig új, mert mindennap szőnyegre kerül.

A czim s czimzés, miről ez alkalommal szándékunk megemlékezni. De nem a helyes, nem a megillető czimzés, hanem épen a helytelen czimzés, a meg nem illett — a nagyravágás, a pöffeszkedésből származó tulságos czimzés vagy másképen az ugynevezett czimkorság ellen hozunk fel egyet mást. Az utóbbi czim nem aesthetikai, de elfogadott általános kifejezés, ezért használjuk mi is.

Sujtásos s zsinóros nemzet vagyunk, de szeretjük is a sujtást nemcsak az öltönyön, de az életben és főleg a czimekben. A magyar öltöny kiment ugyan a divatból, de a pantallon- s czilinder-viselet daczára a sujtás a czimben nemcsak el nem maradt, de még jobban növekedett. Valóban úgy jártunk, hogy a sujtás a ruháról lehámlott, de annál inkább ráragadt s pedig erősen a czimre. Oly gyökeret vert ebben, oly nagy tért foglalt, hogy bizony e gyors haladás felett meg kell ijednünk, mily jól lett volna ha a műveltebb nemzetekkel más téren is oly előre haladtunk volna, mint ezen a téren.

Egy idő óta hazánkban a democratiának lett igen sok híve, sok szivleg, de annál több színleg. Sőt volt idő, hogy egész szenvedéssé vált democatát játszani. Azonban a democatát nagyrész játszák külsőleg; de a czimekről sohasem mondtak le, és sok ily democatá nagyobb aristocrata volt, mint a valóságos aristocrata. Az ily democatá egy czimecskéért azért többet adott volna, mint bármely másért.

A korszellemmel ha haladni akarunk — a mint kell is, nehogy a többi népek által tulszárnyalva a műveltségben elnyomassunk — ne a czim dolgában haladjunk, hanem más egyéb téreken; haladjunk a tudomány, ipar s kereskedelem, művészetek stb. terén. Mert bizony a felesleges sallangos czimzés nem ér semmit.

Azt hiszik sokan, hogy a czim által nagyobbakká lesznek, pedig csalódnak. Az a czim nem tesz senkit szellemileg nagyobbá, értékesebbé, ha különben műveltség tekintetében kevés értéke van.

Az emberekben nem a czimet becsüljük, hanem magát az egyént szellemi s erkölcsi értéke szerint, lehet valaki a czim bármely fokán álló is, s bárhogy méltóságolhatják s nagyságolhatják is, mégis sokszor egy egyszerű polgárt, kit csak polgártárs czim-mel illetünk, jobban becsüljük, bármily magas czimű urnál is.

De azért nem mondjuk azt, hogy a czimeket ne adjuk meg annak s azoknak, kik azt megérdemlik vagy kiket illet. Mi csak az ellen küzdünk, hogy mindenki elégedjék meg azzal a czim-mel mit megérdemel, s ne vágyódjék oly czimekre, mely nem illeli s nem övé; mert azért az az illetéktelen czim nem teszi nagyobbá s nem viszi előbbre, sőt inkább nevétséges lesz. Nem a czim teszi az embert, hanem az ember nyeri el érdemeivel a megillető czimet.

Ha oly nagy democatáknak tartjuk magunkat, ne áhitozzunk a mérték feletti czimre, ne czimezzük magunkat nagyobb czim-mel, mint a mi bennünket illet. Pávatollakkal ne ékesítsük fel magunkat, mert azok nem levén természetesen tollak lehullanak maguktól. — Nálunk majd mindenki egy fokkal nagyobb akar lenni mint a mi, s bár hirdetik a democratizmus

tanait épen ezek, mégis ők vétetnek legjobban ellene. Miért? mert fölfelé democaták, lefelé aristocraták. Ha valaki nagyobb náluk, az ellenében democaták, ha valaki kisebb azt lenézik s azzal szemközt az aristocratát szeretik játszani. A nagyobbat le akarják dönteni, mert szeretnének hozzájutni s vele egyenlővé lenni, a kisebbnél különbnek tartják magukat s fölé akarnak emelkedni.

Ez az anyag küzdelme a szellemmel, nem a szellemi műveltség, nem az ész szerint mérlegelik az embert, hanem az anyag, a birtok, a vagyon, az ebből úgy az e nélkül is származó czim szerint. A szellemet szeretik még hátrahatolni. De hiszszük nem lesz örökké tartó, mert az ész uralma legyőzi egykor az anyagot s amaz felemelkedik feléje egyszerű, tiszta valóságában.

Hagyjuk el mi is már ezen gyengeségünket a tulságos czimezést, mely sajtásos, épen az alkotmányos élet felvirulása óta kezd leginkább lábra kapni. Hisz ha így haladunk, hazánk nem lesz egyéb, mint a „nagyságosok”, „méltóságosok” hazája, hol talán az ember a nagyságosnál fog kezdődni s tudja ég hol végződik.

Nem vagyunk az adóztatás, főleg a tulságos adók barátai, de mégis nagyon szeretnők, ha a czimek is megadóztatnának, hogy így azok, kik illetéktelen czimeket használnak fizessék meg annak árát s ha mással nem legalább evvel gazdagítsák az államot és sokszor üres kaszsjáját.

Vannak nekünk elég szép tisztességes szavaink s mégis gyakran öles czimek kimondásában fuladunk. Ha külföld nemzetei közül több művelt nép a legrövidebb s egyszerűbb kifejezéssel tudja még uralkodóját is czimezni, miért nem lehetne nálunk is

TÁRCZA.

Haidé története.

— Irta: Szűts Miklós. —

A ki életre ébredt.

(Folytatás.)

Ez alatt hölgyünk, ki ujkori Diogenes módjára keresett egy embert az érdeklődés lámpájával, haza hajtattott. Elővette a levelet, mely őt hosszú útjára és nagy vállalatára bírta. A levél így szólott:

„Kegyelmes asszonyom! Ne gondolja, hogy öreg dajkjája feledé, nem feledhetem az én kis Judimat, ki egykor oly sok örömet és oly sok bosszúságot okozott nekem. Képzelve csak, kit találtam meg! A kedves elvesztett, ő itt van és néha nagyon vig, néha nagyon szomorú; úgy hiszem unja az életet és készül a más-világgal vagy legalább az új világgal felcserélni. Red, a mi kedves Redmondunk itt van! Hallja ezt? Itt a kedves, ki nekem oly sok szép ajándékot hozott s még sokkal szebbeket másnak. — Én azt hiszem csak az a szép kis Judí, csak az tudná őt talpra állítani. Emlékszik még azokra a szép holdfényes éjjelekre a parkban, mikor én mögöttük vigyáztam és oly büszke voltam az én kis királyleányomra, — mert ő mindig elátkozott tündérkirálynénak mondta a hamis, — ön meg

az irlandit Paddy-nak csufolta s ő mindezt csak bol dogan nevetett. Mégis kár volt őt oly nagyon bántani. Ne őrizze mindig a „komor muszkát” — még most is ez a neve? — jöjjön ide kissé szórakozni. Óh az unalom és a bú a szépségnek két legnagyobb ellensége.

Én, hála az égnek, jó sorsban vagyok; életem sokkal kellemesebb mint valaha reméltem volna. Mostoha fiam igen szerencsés üzleteket csinált vagyonával, és így, mivel ő irántam nagyon jónak mutatkozik, remélhetem, hogy öreg napjaimra gondtalanul fogok élni.

Bocsánat, ha megfeledekzem néha a kellő tiszteletéről, ha a hercegné helyett csak az én kis Judimat, az én kis leányomat látom. De azért megkértem fiamat, hogy írja csak le minden szavamat, úgy ahogy nyel vemre jó, hisz tudom én, hogy Juditka nem haragszik s csak örül, ha öreg dajkjája elemlegeti a kedves mult emlékeit. Csókolja azt a szép kezét, szép rózsás arczeit szerető, öreg dajkjája özvegy Hoffmanné.”

E levél en egyedül a név volt a dajkának keze-irása. De ez mindenesetre oly fufangos kanyarulatu betűkben, oly bizonytalan, reszketeg vonásokkal volt odairva, hogy bármily sympathiát éreztünk volna is az öreg nő iránt, ez nem tudott volna annyira megvesztegetni, hogy irástudása felől magas véleményeket tápláljunk; sőt alapos gyanut kelthetett kételygő kedélyekben az iránt, hogy nevének kívül egyéb dolgoknak leírásával nem is szokott foglalkozni. De hisz ez a dologban nem lényeges, miért ne lehetett volna egykor igen jó dajka oly valaki, a ki jelenleg rossz író? Valószínűleg ezt gondolta a szép hercegné is, midőn oly

kisleányos bizalommal vonzódott öreg dajkjájához, kinek az ő szemében legnagyobb érdeme az volt, hogy a majomszeretet odaadásával csüggött növendékének büszke szépségén, s már kicsiny kora óta csak hiuságát legyezé és bármily hibát azonnal megszeretett, a mint az ő imádott „aranyhaju leány”-ában látta föltűnni.

Mit tett még ezután, mit gondolt a szép „aranyhaju leány”, hogy tudjam én azt? Ha beszélt irnek belopózkodná fejébe s ellesném gondolatait, fohásza. De így csak azt irhatom, a mit láttam, hallottam, vagy a mit e történet szálaiból fáradsággal kezembe vehettem. Azt tudom, hogy levelet is írt, szép aranszegélyű levelet, ki tudja mily édes, kábitó szavakkal; azután szép borítékba tette, ékes hercegi koronával a monogram főlött, és a czimet már nem tudta elrejteni szemünk elől. Hajoljunk képzeletben a szép kéz fölé s rá fogunk ismerni a másutt már látott keskeny, csinos vonásokra, amint a borítékra veti a czimet: „Davidoff Alexis Petrowich hercegnék, Párisban, Faubourg Saint-Germain, Choiseul-Fraslin palota.”

Fogadta később a titkos rendőrkémet is, ki bizonynyal megnyugtató, hogy az üldözött nem fog Amerikába menekülni; de mit tett, mit mondott egyebet, azt tudhatná a költő, de a ki csak egy történetet akar egyszerűen elbeszélni, annak le kell mondania a mindentudásról, az nem tudhatja.

(Folytatása következik.)

egyszerűsíteni azt a társas életben. Pártoljuk mi ezért a mult években egy hazai tudós által egyik furdóhelyen alakult czimirtó-egylet alakulását s óhajtuk minél több ilyen létesüljön körünkben is.

Elégedjünk meg mindnyájan azon czimmal, melyet megérdemlünk, ne vágyódjunk nagyobbra, illetékteleure, sőt inkább a czimzésben egyöntetűséget iparkodjunk behozni s rövidítsük a mennyire lehet a címeket. Egy demokratikus polgárhoz csak is ez illik. □

Fejérmegye egyik főispánja.

Megyénk főispánjai névsorát ha végig tekintjük, nemcsak a régiek, de az újabb és legújabbak közt is igen fényes nevekkel találkozunk, mely nevek viselői hazánk történetében előkelő szerepet játszottak.

Ezek névsorából akarok most a már elhunytak közül egyet a t. közönségnek bemutatni, ki hazafias érdemei által tiszteletet s becsülést vívott ki. E főispán Ürményi József volt.

Ürményi József igen régi magyar családból származott. — Az Ürményiek eredetükét IV. Béla királyig viszik fel, a midőn Ilmur nevet viselt a család, mely később Ilmeribe és végre Ürményibe változott át. E család egyes tagjai a későbbi századokban fontos szerepet vittek, egyházi s országos világi méltóságokat viseltek. A török harcok alatt a család neve végképen elmosódott, a köztéren nem szerepelve, közhivatalt nem viseltek, hanem mint több más család, ők is a dúló küzdelmekben a haza elleni ellen küzdöttek. Az ezen családból származott József született 1741-ben december 6-án. — Tanulmányait Egerben kezdette s Nagy-Szombatban folytatta.

Hivatalos szolgálatát a királyi jogügyek igazgatóságánál kezdte, később pedig Mária Theresia királynő uralkodása alatt protonotarius lett, 1770. körül m. kir. udvari kancelláriánál referensé nevezetett ki. — Ugyan e királynő uralkodása alatt az ugynevezett neo aquistica comissióban, mely a török világból eredett birtokviszonyokat állapította meg, szintén közreműködött.

II. József magyar király uralkodása alatt több megyék főispánja volt, 1790-ben már personális, kir. személynök lett.

Az 1790.—91-iki momentuosus országgyűlést ő vezette és tapintatos közreműködése által népszerűsége tett szert, ő volt az első, ki magyar beszédet tartott az ülésen, mi is nagy lelkesedéssel fogadtatt.

I. Ferenc magyar király uralkodása alatt a Martinovics-féle hirneves összeesküvés ügyben történt fellépése miatt, mint a Curiának elnöke, gróf Zichy Károly septemviratusi elnökkel együtt, miután ők az összeesküvők felmentését védelmezték kegyvesztetteké lőnek és 1792-ben hivatalukból elbocsájtattak.

Ezután Ürményi 1795-től 1796-ig Galliczia kormányzójává nevezetett ki, 1802-ik évben pedig Fejérmegye főispánjává lett kinevezve. Ugyanekkor a szent István jeles-rend nagykeresztjét, cs. k. valóságos bel. titkos tanácsosi, országbírói rangot nyert s az Universitas elnöke lett.

Mint Fejérmegye főispánja megynket nagy tapintat- s ügyességgel kormányozá épen a legnevezetesebb időkben, midőn hazánkban már általán a reform eszmék terjedni kezdetek s a mozgalmak is a reform irányban megindultak. Bölcs kormányzásáról kortársai is igen szépen emlékeznek: „ritka elméleti tehetése, fáradhatatlan munkássága, szélesen terjedt tapasztalata s egyéb megkülönböztető tulajdonságai által bölcsen kormányozta e megvét“ mondja egyik kortársa.

A kortársainak még hasonló dícsérő nyilatkozataiban bizonyosan a közvélemény nyilvánult, mert ő mint a közjó előmozdítója, de általában mint a szegények és elhagyatottak pártfogója volt ismeretes s kegyeletes emlékét a megye történetkönyve hirdeti.

Ürményi József 1824. év végével szemévilágát elvesztvén, nyugalomba lépett s nemsokára 1825. június hó 8-án el is hunyt.

Ezekben csak rövid vázlatát akartam adni, megynék egyik derék főispánja életének, ki hazánk reform eszmékben dús korszakában bölcsen s tapintattal vezérelt e megye kormányát. *) Lovász Sándor.

A „pesti nemzeti dalkör“

hangversenye aug. 20-án.

Szt. István magyar király ünnepe méltólag lett városunkban nemcsak egyházilag, de a derék „pesti nemzeti dalkör“ becses közreműködése folytán mulattólag, szellemi élvezetekben gazdagon megülve.

A „pesti nemzeti dalkör“ által e napon rendeztetett a várva várt hangverseny városi lövöldéknk helyiségében.

Mielőtt a hangversenyt bemutatnók közönségünknek, előbb a derék dalárok ünnepélyes fogadtatásáról szólnék. A dalkör tagjaiból néhányan Huber Károlyval előtte való nap érkeztek városunkba, augusztus 20-án, azaz Szt. István napon a reggeli vonattal jött a többi dalár; reggel 9 órakor már díszes közönség várta az érkezőket. A helybeli tüzoltók jelentek meg a vasuti

*) Mutatvány az önálló füzetben megjelenendő ily czimű műből: „Fejérmegye főispánjainak életrajza 1892. évtől.“ L. S.

indóháznál lobogósan, teljes díszben kísérve saját zenekaruk által. Azonkívül ott volt közönségünk, s a helybeli reáltanodai kar szép számmal képviselve. A megérkezett dalárokat számszerint 38-at Havranek József tüzoltó parancsnok fogadta sikerült üdvözlő beszédet intézvén az érdezőkhöz. Az érkezők közül egyik tag szintén sikerült beszédben válaszolt. Ezután a tüzoltókhoz csatlakozva ünnepélyes menetben a zenekar által kísérve vonultak városunkba be. A püspöki templomban egy részletet énekelve a Magyar király vendéglöbe vonultak. Délben társasabéd volt tiszteletükre ugyanazon vendéglöben, melyen több sikerült felköszöntés mondatott. Ez ebéden 80 felül vettek részt.

A hangverseny este 7 órakor kezdődött. A helybeli lövöldében nagyszámu s válogatott közönség jelent meg, a helybelieken kívül különösen Veszprémből jöttek nagyobb számmal. A hangverseny következő műsorozattal folyt le: a „nemzeti dalkör“ által kezdetül előadott „Édes leánykám“ férfi négyest Huber Károlytól; ezután Huber Károly énekelte „A hű zászló“ című dalt s népdalokat; a nemzeti dalkör „Vizi róza“ férfi négyest Abttól s „Vig vándor“ férfi négyest Mendel sohntól. Hegedűn Huber Jenő előadta: „Hegedű hangverseny“ t. Viestempstől. — Sziklai Emilia énekelte „magáudalt“ Lalla-Roukh dalmából és „Ez a világ a milyen nagy“ népdalt — A dalkör előadta: „Kerekes András“ népdalt, Huber Károly átíratából. A szavalt, mely a programban említve volt elmaradt s helyette ifj. Huber hegedűn a „Reptülj fecském“ darabot adta elő. Ezután „Nagy kettős“ Rigoletto-ból énekelte Sziklai Emilia és ifj. Huber Károly. Végre az összes dal köri éneklé Huber Károly átíratából „Hej be szennyes“ népdalt.

Az előadás közmegelegeléssel folyt le s igen tetszett, a közönség minden darab végén élénk rokon-szenvel s tapsokkal tünteté ki a szereplőket. Különösen nagy tetszést vívott ki a dalkör által énekelte darabokon kívül a „Nagy kettős“ Sziklai Emilától s ifj. Huber Károlytól, ugy Huber Jenő hegedűjátéka.

A közönség nagy élvezettel hallgatta a derék dalkör s közreműködők művészi énekét s játékát. — Fejérvár város közönsége a legnagyobb elismeréssel s köszönettel tartozik a dalkör, Huber Károly, Huber Jenő s ifjabb Huber Károly, ugy a bájos és kedves Sziklai Emilia kísasszony iránt.

A hangverseny befejeztével táncz kezdődött, a tánczó közönség igen nagy számu volt, szépeink nagyszámmal valának képviselve.

Megjegyezzük még, hogy az ünnepélynek szellemi hasznia is volt, mert már ott a helyszínén ifjaink közül többen egy dalegylet alakítását hozták szóba. Vajha e szép eszme létesülne. Végre megemlítjük, hogy az anyagi eredmény is szép lehetett mert 600 jegyen felül kelt el. A vendéglős szolgálata lehető rossz volt. —

Még egyszer a színügypártoló-egyletről.

A színházi választmány működését mint a színügy barátja mindig élénk figyelemmel kísérvén, nagy érdekltséggel viseltem az annak kebelében a színügypártoló-egylet alakítása végett megindult mozgalom iránt is. Hitem s meggyőződésöm volt nekem is, hogy a színügy oly nyomasztó anyagi körülmények közt, mint az ez évi, csakis egy pártoló-egylet támogatása mellett existálhat; ezen meggyőződésöm indítatva, inkább csak az e téren megindult mozgalmakra reflectálva — nyultam a tollhoz még némelyeket ez ügyben elmondandó.

Közelebb egy „interpellatiót“ volt alkalmunk olvasni a „Székesfejérvár“ hasábjain, melyben a színházi választmány által a színügypártoló-egylet alakítására kiküldött bizottság interpelláltak az iránt, valjon akar-e ez ügyben a tettek mezejére lépni; ugyanezen interpellatióban több ügybarát azt is kijelenté, ha a színházi választmány az interpellatióra nem felel, ugy veszik e hallgatását mint nemleges választást. A választmány sem a kiküldött bizottság tagjai nem feleltek, tehát ők hallgatag beleegyeztek abba, hogy a szinpartoló-egylet alakítása körül nem szándékoznak a tettek mezejére lépni. Ezen hallgatag beleegyezést, nyílt, őszinte válaszbán szerettük volna látni; de ha másképen nem történt jól van így is.

Most tehát a „többek“ en van a sor; fel uraim a tettek mezejére, levette az álcát s az incognitót, vegyék kezükbe e szép ügyet, s az ismeretlenül is beléjük helyezett bizalomnak megfelelni siessenek.

E lapok egyik számában Cactus szólalt már fel, s azon nézetének adott kifejezést, miszerint a pártoló-egylet a választmányon kívül, a közönség kebeléből emelkedjék ki. Pártoljuk mi is e nézetet. A pártoló-egylet a közönség körében alakuljon s legyen független a színházi részvénytársulattól. E meggyőződésünket látjuk tehát a „többek“ mozgalma által megvalósítani, ezért kívánjuk, hogy a kiragadott zászlót a tettek mezejére vigyék és lobogtassák győzelmesen. Fel tehát tisztelt uraim mielőbb hívják össze az alakuló gyűlést, azt hiszem a közönség nagy részvétellel fogja a szép ügyet pártolni. Zemért.

A néptanítók nyugdíjazása

ez évben XXXII. törvényezikk által törvénynyé vált. Az országos nyugdíj és gyámpénztár jövedelmeit képezik a törvény 27. §. értelmében a nevelők, óvók s tanítók, valamint az iskolafentartók teendő befizetései.

Minden iskolafentartó a 29. §. 3-ik pontja szerint tartozik az általa fentartott intézetben mindegyik ugy segéd, mind ideiglenes vagy rendes tanítóért külön-külön 12 frttal, a tanító pedig belépésekor a nyugdíj-összeg 5- és évenként 20%-ával a nyugdíj alaphoz hozzájárulni. — E szerint a törvény értelmében tartozik tehát városunk is 28 elemi tanító után (egyért 12 forintot) összesen 336 frtot fizetni, a 28 tanító belépésekor (egy 15 frtot) fizet összesen 420 frtot, ez már magában is szép összeg 756 frt. Most ehhez járul még évenként 28 tanítónak 20%-ék befizetése: 168 frt. Az első évben a befizetés tesz tehát összesen 924 frtot.

Azonban ugyanazon törvény 31. §-a megengedi, hogy az iskolafentartók a községek az országos közös nyugdíj s gyámpénztárhoz a 28. és 20. §-okban rendelt hozzájárulás alól saját kívánatukra felmentetnek, kik tanítóik részére maguk óhajják a nyugdíj-alapot fenntartani, mint teszik: Budapest, Kassán, Sopron, Révkomárom és más városok.

Kérdés tehát vajjon nem volna e jobb és előnyösebb, ha városunk is a tanító nyugdíj-alapot magának tartaná fen. Mert ha tekintjük a befizetéseket, ezek 20 év alatt már oly szép összegre rugnak, hogy belöle egy-két tanítót becsületesen lehet nyugdíjazni. De találkoznak egyes jótévkök is, kik a nyugdíj-alapot adományakkal vagy hagyományakkal szaporítják; sőt a töke szaporítására évenként hangversenyt, színelőadást vagy táncmulatságot is lehet rendezni. Ezáltal a város azt nyerné, hogy idővel felmentetnék a befizetésektől, ha pedig városunk tanítóit az országos nyugdíj alaphoz tartoznak fizetni a város is mindenkor végtelenig fizet.

Ez ügyet nagyon is ajánljuk a városi bizottság becses figyelmébe, a mint tudjuk városunk tanítóit maguk is folyamodtak, hogy a város magának tartsa fen a nyugdíj-alapot, a járó százalékot szívesen fizetik.

Azon esetre, ha tehát a város magának tartja fen, ugy bátrak vagyunk ugyanazon törvény 31. §. C. pontjára figyelmeztetni, mely azt mondja: Azon iskolai főhatóságok, kik intézeteiket az országos nyugdíj-pénztárhoz járulás alól ezen §. értelmében mentesíteni kívánják, ez iránt a jelen törvény szentesítésétől (május 10-én hirdettetett ki) számított négy hónap alatt kötelesek a közoktatásügyi ministerhez nyújtandó irásban nyilatkozni. R.

Hasznos tudnivalók.

Uj burgonyabetegség. A chiswichi kertészeti egylet kertjeiben, de másfelé is Angliában egy uj burgonyabetegség fedeztetett fel. Ez egy gombanövény, mely a növényt fiatal korában támadja meg. A betegséget Berkeley M. J. vette vizsgálat alá s azt még valószínűleg veszedelmeesebbnek tartja, mint a régi burgonyabetegséget. Chiswichenben igen pusztítólag lépett fel, a mennyiben az összes amerikai fajta ültetvényeket tönkre tette. A gumók ugyanis apró magvaknál sohasem lesznek nagyobbak. A betegség eddigelé csakis ezen fajtákra látszik szorítkozni.

Honosítási kísérlet a kék gummifával. A liverpooli főconsul figyelmeztetése folytán a bécsi földművelési miniszterium a délibb koronatarományok gazd. egyleteit, valamint egy átíratban az itteni földművelési miniszterium figyelmét is felhívta az ausztriai kék gummita (Eucalyptus globus) honosítására. Ezen szép ta rendkívül gyorsan növekedik, értékes szerszámát szolgált a ezenkívül gyantája, mannája, héja és levelei gyógyhatásukról ismeretesek. A mi azonban legértékesebbé teszi, ez azon tulajdonsága, hogy az állóvizek és mocsárok miasmáit felszívja és megköti s nagyobb ültetvények az egészségtelen váltólázás vidékeket teljesen fertőtleníti. Erre nézve tapasztalatok szerettek: India, Algier és ujabban Olaszországban. Sajnos, hogy a kék gummita igen érzékeny a hideg iránt, a mi honosítását nehezé teszi. Ausztriában ily kísérletek azonban már folyamatban vannak. A budapesti állat s növényhonosító társaság is tesz kísérletet hazánkban.

Apróságok.

* A ki mindig hegedül. Poppo hires francia hegedűművész életéből több eredeti adoma maradt hátra. Így 1793-ban a forradalmi comité elé hivatott s ott kérdezték tőle nevét. „Poppo“ — volt erre a rövid felelet. Foglalkozása? Hegedülök. — Mit tett ön a zsarnok uralkodása alatt? Hegedültem. — Mit csinál ön most? Szinte hegedülök. — Mit fog ön a nemzetért tenni? Hegedülni fogok. — E párbeszéd után Poppót elbocsájtották s ő ismét visszatért hegedűjéhez.

* Élelmesség. A „Morning Avertiser“ folyó hó 10-iki számában a következő hirdetést olvassuk: „Egy huszonöt éves fiatal ember, csinos arcz, erőteljes alak, tisztességes név viselője, a ki igen jó nevelést kapott, ajánlja kezét és szívét (Sic) az egyesült királyság minden hölgyeinek, özvegy asszonynak előny adatik, (miért?) ha ki tud mutatni körülbelül 100,000 livr sterlingnyi vagyont. Ha az alólírott nem tetszenék mint férj, szükség esetén főköcsis állást is elvállalna évi 90—100 livrre készpénz fizetése, lakás és élelmezés mellett. Ajánlatok stb. kívánatra jó bizonyítványok.“ Ha ez ember nem kap állomást, akkor senkisé.

* A szerelem, mond valaki, szép álom, mely bubántra ébred, mulékony rózsá, mely ékét vesztve, csak a töviseket tartja meg; elcsendülő hárfahang, mely mint a virággillat le nem láncozható.

Megyei és városi tanügy.

Tanfolygóló elöterjesztés az iskolatanácshoz.

(Folytatás.)

II. Moór városban a volt községi előjáróság ministeri jóváhagyás mellett állított felekezeti jelleg nélküli tanodát, azok számára, kik a létező felekezeti iskolákban vagy nem férnek el, vagy azt használni nem akarják. Hogy e tanoda mennyire felelt meg a község-rakozásnak, mutatja az, hogy míg a megelőző években a látogatók hiányában annak két osztályát be kellett szüntetni, ma már azoknak megnyitása a jelentkezők számára igen szükséges, de mutatja azon körülmény is, hogy midőn több lakos által a községi iskola megszüntetése a ministeriumnál kérelmezett, — a nyilatkozatra felhívott mostani képviselő testület azt fentartani határozta — és a fenntartás mellett 18, ellene pedig csak két tag nyilatkozott.

A tanítási eredménnyel nemcsak alulirott, hanem a város összes értelmisége meg volt elégedve, különösen meg volt elégedve azon sikerrel, melyet a magyar nyelv tanításával felmutatott.

Iskolaszéke — és annak elnöke Grossinger István ur — a tanintézet körül dicsérendő buzgalommal működnek.

A lakosság számarányához, de különösen a szőlőművelés érdekében is egy felsőbb népiskola volna állítandó, melynek felállítására a tárgyalások már megkezdettek s azok mielőbbi befejezése annál is inkább kívánatos volna, minthogy a községi és felekezeti iskolák száma az elemi tankötelesek befogadására elégtelenek lévén, a képviselő testület a felsőbb népiskola épületében óhajtaná azok számára helyiségeket építeni és ezen épületnél felhasználni azon 5000 frt. államsegélyt is, melyet 1870-ik évben elemi iskola építésre az államtól nyert.

III. Duna-Pentelén a régi iskolaház átalakított s egy új épület emeltetett a községi iskola számára. Van jelenleg hat tanterem, melyek átalakítására és építésére az államtól 2187 frt. segélyt, 2000 frt. 30 év alatt visszafizetendő kölcsönt s legutóbb folyó építési számlái s egyéb szükségleteire ismét 1000 frt. segélyt nyert. Az iskola fenntartására a község által ajándékozott 20 hold haszonbéré, az 5% iskolai adó s mintegy 300 frt. segély fordítottak. — A község azon kérelme, hogy miután eddigelé tandíj nem fizetett, ennek fizetésétől jövőben is a tanoncok felmentessenek, a nagyméltóságú miniszterium által nem teljesített. A tan kötelesek összehírás szerint van 6—12 évig 570. 12—16. évig 212, s így a tanteremek száma, ezek arányának nem felel meg. A község kiterjedése azt kívánja, hogy a tanteremek ne egy helyen legyenek összpontosítva s miután a község lakossága oly szegény, hogy az iskolai kényszer jobb végrehajtás mellett is, addig míg jótékony intézetek, melyek a szegény gyermekeket ruhával látják el, nem alakulnak, alig lehetne keresztül vinni, nem a hiányzó tanteremek szaporítására, hanem arra fordítom igyekezetemet, hogy miután a törvény a 10 éven felüli gyermekeknél nyári időben az iskolázatást nem követeli s így a tavasz beálltával a tankötelesek száma ugy is tetemesen megfog; — az egyik alkalmazott és szakképzett tanító, — gyermekkeretet nyisson. Ezen intézkedéssel vélem megkedveltetni a lakossággal ez üdvös intézetet s így reményelem azt állandósítani.

A tanítás eredményével meg valék elégedve, szakismerettel bíró tanítói a ministeri tantervnek iparkodtak megfelelni.

IV. Rácalmáson a rk. tanoda Jankovits Gyula ur tulajdona lévén, ezt csak ideiglenesen adta át használatul s így kellett venni egy telket, melyen egy három tanteremmel s két tanítói lakással bíró épület emeltetett, mely vételre s építkezésre a község 3400 frt. 30 évi törlesztés mellett kölcsönzött s 4200 frt. államsegélyt kapott. A tanteremek száma itt sem felel meg a tankötelek arányának; — itt is hasonló körülményeknél fogva mint Duna-Pentelén az építést elhallasztani lehet, hanem intézkedni kell, hogy a kulcsi pusztán tanoda létesüljön.

Az iskola fenntartására szolgál a község által ajándékozott 10 hold haszonbéré, az 5% adó és mintegy 353 frt. államsegély a tandíj fizetése e községnek sem engedtetett el. A tanítás eredményével mind én, mind az iskolaszék eddigelé meg voltak elégedve.

Van a községben egy gyermek-keret is, melynek tulajdonosa Pócsik Terézia, a felmutatott sikerért elismerést érdemel.

(Folytatása következik.)

Megyei és városi hírek.

— **Szent István** első magyar király ünnepe városunkban a szokott ünnepélyességgel folyt le, az egyházi szertartást Pauer János címzetes püspök ur vezérelte. A körmenetet a helybeli tisztikarok s a község nagy számmal látogatta.

— **Színügy.** Károly Lajos színtanács vezetője közelében városunkban időzött a színházi választmányial érte

kezdő a jövő színidényt illetőleg. Mint a derék igazgatótól értesültünk mindent elfog követni a jövő színidény minél élvezetesebbé tétele iránt. — A következő tagokat szerződtette eddigelé városunkba a jövő idényre Mindszenti Kornelia énekesnőt, Bérczy Károly tenoristát s ügyes bonvivant és népszínmű énekest, Bényeint közönségünk kedvencét, Solymosi ügyes komikust, Pifkó Lina szende színésznőt, Kendy kedvelt komikust Hevessy első szerelme, Kőmivesnét, ki mint drámai hősnő városunk közönsége által a multakból ismeretes. Ezenkívül még több ügyes színészt s színésznőt fog szerződtetni, szóval egész erejével azon lesz, hogy ha lehet nem csak a mult évihez hasonló, de a drámai téren annál jobb társulatot is állítson össze. Közönségünk a derék igazgató törekvését méltányolni fogja s hisszük, hogy pártolásával a jól szervezett társulat fenntartásához közre fog működni.

— **A városi bizottság** e hó 17-én rendkívüli közgyűlést tartott, melynek csak néhány tárgya volt. A legfőbb s legfontosabb tárgya a reáliskola jövőjének kérdése volt, mely élénk vitára adott alkalmat. A közgyűlés végre azon határozatot hozta, hogy a vallás és közoktatási miniszter felkérte, miszerint a jövő iskoláévre a jelenlegi status quo-ban hagyja az intézetet. Az az a jövő évben maradjon a 6 osztály még fenn s egy szersmind, miután a 6 osztályban ugyanazt tanulják, mit az új szervezet szerint rendszeresített 8 osztályban, engedélyezze még azt is, hogy a 6 osztály befejeztével a hatodik osztályt végzett ifjak érettségi vizsgát tessenek. A mi pedig az intézet további jövőjét illeti, a végleges megállapodás azután fogja történni. Részünkről pártoljuk a bizottsági ülés ezen határozatát s hisszük is, hogy — már a város érdekében, tekintve, hogy a jelenlegi szomorú körülmények közt 8 osztály rendszeresítése igen terhes lenne — a miniszter ezt a jövő tanévre engedélyezi. A másik ülési tárgya, miután az intézetnél 2 tanári állás megürült, ez ügyben a miniszter azok betöltése iránt felkérte.

— **Bulyovszkyné** városunkban is kedvesen ismert kitűnő magyar színésznőt f. évi december 15-től január végéig lejátszandó 12 vendégszereplésre szerződött a nemzeti színház igazgatósága. A művésznő ezer-nyolczszáz forint tiszteletdíjat kap s egy pár újabb drámában is fellép pl. Wilbrand „Aria és Messalina“-jában.

— **Értesítés.** Van szerencsénk a „Gyakorlati lelkészet“ című egyházirodalmi vállalat t. előfizetőivel munkatársaival tudatni, mely szerint a jelzett mű második füzeté már sajtó alatt van, s az ez év október havában okvetlenül meg fog jelenni. Midőn erről értesítünk az érdeklött közönséget, egyszersmind tisztelettel jelentjük, hogy előfizetéseket kiadók Számer Kálmán ur Székesfejérvárról, még folytonosan elfogad a 4 füzetre 4 firtal, megjegyezvén, hogy a bolti ára már több leend a II-odik füzetre. Kelt Gyúron, 1875. év augusztus hó. — **Óreg János, Vasadi-Balogh Lajos,** a „Gyakorlati lelkészet“ szerkesztői.

— **Az ujonnan** kinevezett fejmegyei püspök Dulánszky Nándor, mint hiteles forrásból értesültünk, csak október hó felé veendő át püspöki teendőit, s ekkor fog városunkba is megérkezni.

— **A pesti nemzeti „dalkör“** fényes fogadtatásáról s az általuk rendezett hangversenyéről egy külön rovatumk szól.

— **Hymen.** Rácalmáson augusztus hó 15-én volt Paczona Gyula alsó-szent-iványi földbirtokos esküvője Falussy Etelka kisasszonnyal. — Násznagyok voltak Tassy Béla szolgabíró és Veigl György perkatái kasznár. Boldogságot kívánunk a köztött frigyre!

— **Az igazságügyi miniszteriumban** az igazságszolgáltatás és közigazgatás elválasztásán nagyban dolgoznak. — A munka ugyan még kezdetén van mindaz által rövid időn nevezetes reformok fognak létesíttetni.

— **Vasadi-Balogh Lajostól,** a méter mérték népszerű ismertetése van sajtó alatt, mely pár nap múlva meg is jelenend, kapható lesz a szerzőnél. Gyúron, u. p. Martonvásár. Ára 6 kr. Figyelmebe ajánljuk e kis művet a t. tanító, jegyző uraknak.

— **Kiss László** lapunk derék munkatársa, lángi uradalmi gazdatiszt, okleveles gazda, a m. kir. termé szettudományi társulat, a megyei statisztikai tanács és a gazd. egyesület választmányi tagja gr. Eszterházy Pál ő nagyméltósága összes uradalmainak felügyelőjévé neveztetett ki. Megyénk e derék értelmes és szakavatott gazdatisztjének előmenetele felett örvendünk. Kiss László ur lapunk, de a hazai gazdasági szaklapoknak is egyik igen szakavatott munkatársa s herceg Eszterházy mindenesetre igen sokat nyert a jeles férfival. Hiszük s reméljük, hogy megyénkbeli távoztával sem foja közreműködését mint derék munkatársunk tőlünk megvonni.

— **A műkedvelői színi előadások** a vidéken is nagy részvételre találunk, közelébb Rácalmáson fog egy ily előadás tartatni, melyen helybeliek és közel vidékiek fognak közreműködni. Az előadásról hisszük tudósítást fogunk kapni.

— **Színházunk** belső elrendezése körül a munkálatok erőlyesen folynak s egész rendezés közelébb be fog fejeztetni. A színház ezen új átalakítás által, — melyről lapunk egyik számában szólottunk sokat fog nyerni.

— **A fővárosi lapokban** azon az igazságügyi miniszter által teendő újabb intézkedésekről tétetik említés, hogy azon járásbíróóságok, melyeknek hatósági

köre egy nagyobb területű város s a mellett még néhány község területére is terjed új beosztás alá esnek, a mennyiben ezen járásbíróóságok hatósága alól a községek kivételnek s csupán a város marad meg. Bizony ezen intézkedés ránk nézve is igen szükséges volna s az igazságszolgáltatás gyorsítását igen előmozdítaná. Nálunk is a székesfejérvári járásbíróóságra nézve, melynek jelenleg teendői igen nagy számuak, mondhatni halmozottak — ezélszerű lenne, ha hatásköre csak a város területére terjedne, s a hozzácsatolt községek elvéteztetnének. A meglehetősen lassu igazságszolgáltatást gyorsítása nagyban elősegítené ezen intézkedés, melyet részünkről is pártolunk.

— **A Balaton vize** igen nagy mérvben fogy, e tekintetből a Siószilip kezelési kir. biztos urhoz a „Somogy“ című lapban egy interpelláció lett intézve, melyben kir. biztos ur erőlyes intézkedésekre kéréstik fel. A kir. biztos ur ugyan jelenleg nincs hon, hanem hisszük haza jöttével a legerélyesebb intézkedéseket teendő. Mi hazánk ezen kis tengere érdekében nagyon szükséges leend.

— **A pesti nemzeti „dalkör“** fényesen sikerült hangversenye által a daleylet iránt igen nagy a rokonszenv városunkban, nagyon jó lenne tehát az alkalmon s a közönség vonalában kapva, egy daleylet alakítása iránt a kellő lépéseket megtenni, lazzult társadalmi életünk felvillanyozására nagy mérvben járulna.

— **A sóstói vadászat**on esütörtökön kevés vadászt jelent meg, különben ezeknek sem kedvezett a szerencse, mert alig ejtettek el egypár vadat.

— **A vadászat** megyénk területén nagy eredménnyel folyik, az érdekesebb vadászatok színhelye a vélezeti tó környéke, hol eddigelé nagyszámu szárnyas vad ejtetett el.

— **A „Községi és közigazgató naptára“** és „A községek naptára“ című évkönyvnek második évi folyamára küldetett be hozzánk a megrendelési ív. Szakfőfiak közreműködésével szerkeszti: Szabó Mihály, tolna-szántói jegyző. Ára az elsőnek 1 frt., a másodiknak 50 kr. — Az előfizetési díjak Pestre a „Hunyady Mátyás“ nyomdába címelve küldendők be. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **A Széchenyi-utczában** de a Vörösmarty-téren is főleg este felé a por irtóztató s kiállhatatlan, figyelmetjük erre városi hatóságunkat, igen ezélszerű lenne ezen utczában is minél nagyobb mérvben az üntöztetést eszközöztetni, mert a nagy por az egészségnek igen ártalmas.

— **Betörés.** Keresztes községben e hó 11—12. közt éjjel Takács Istvánné házába a hátulsó felének kiáása folytán ismeretlen tettesek betörték s mintegy 150 frt. értékű különféle tárgyat eltolvajoltak a tettesek kinyomozása végett a hatósági intézkedések megtétték.

— **A halpiacz** tisztátalansága végett többfelől panaszt hallottunk, különösen a halárusok ellen van több panasz, hogy ezek a halakat úgy látszik ott a piaczon tisztogatják, mert hetivásárok után delutánként a piacz e része tele van halmaradványokkal. Erőlyes rendőrségünk figyelmébe ajánljuk az ügyet.

— **A bankóhamisítók** ügyében a vizsgálat igen élénken folyik, derék rendőrségünk rendkívüli erőlyel fogott a nyomozásokhoz s már eddig 15 egyént sikerült elfogni. Ezen ügy igen bonyolult s meszse terjedt, az ország több városában vannak bűnrészesek. A bűntény kiderítése s a bűnrészesek kinyomozása körül a főrdem tevékeny városi kapitányunkat illeti.

— **Csalás a régi pénzekkel.** A régiség és régi pénzgyűjtőket figyelmezteti dr. Ort vay Tivadar muzeumi régiségtári őr, hogy ismeretlen szerb emberek, állítólag Albániában talált régi, becses, Dusán csár korabeli aranyokat árulnak méreg drágán s kínáltak ezeket már Bécsben, Zágrábban s a mi muzeumunknak is. E pénzek azonban hamisítottak, a mennyiben osztrák és magyar aranyból készítvék, s így a ki ezt régi pénznek megvenné, nagyon meg volna csalatva.

— **Városunk** nádor-utczájának felső részét a színház és sas-utca közt új kövezettel látják el, mi igen szükséges, mert ezen népes utca, mely a közlekedésnek egyik főbb helye csakugyan megérdemli, hogy jobb kövezettel láttassék el. Kívánatos volna, ha többi utcaink is ezen szerencsére részesülénének.

— **A földművelési miniszter** a magánmenesek és marhagulyák összeírását elrendelte, megyénkben is össze fognak ezek iratni, annak idejében az eredményt közlendjük.

Gabona-ár

augusztus 21-kén.

Alsó-ausztriai mérő.	frt kr		frt kr		frt kr	
	frt	kr	frt	kr	frt	kr
Tiszta buza	4 70	4 50	4 20			
Kétszeres	3 60	3 50	—	—		
Rozs	3 30	3 20	3 10			
Árpa	2 40	2 30	2 20			
Zab	2 —	1 95	1 90			
Kukoricza	2 70	2 65	2 60			

Felelős szerkesztő: Hattyuflly Dezső.

H i r d e t é s e k.

Ajánlkozás.

Egy szakképzett almolnár s egyszersmind kövágó, ki több mű- és gőzmalomban volt ezen minőségben alkalmazásban s jelenleg egy nagyobb szerű gőzmalomban van alkalmazva, ajánlkozik akár mű- akár gőzmalomba főmolnárak.

Tudakozódhatni Balogh Zsigmond községi jegyzőnél Gárdonyban, Fejérmegyében, utolsó posta K.-Nyék.

Eladó jószág.

Egy igen jó karban levő

6 oktályos szőlő

és egy szőlővel beültetett pestis-pincze eladó.

Felvilágosítással szolgál Klökner Péter könyvkereskedő ur.

Van szerencsém a t. cz. közönséget értesíteni, hogy az eladás *vásári alkalmkor* kizárólag üzleti helyiségben történik.

Becses látogatásukért esd

Deutsch Manó.

Divat, kézmű-, vászon- és posztóraktára, Székesfejérvárott városház tér, püspöki-lak mellett.

Pályázat.

Fejérmegye Székesfejérvár községi népiszkoláinál megüresedett több tanítói állomásra f. évi szeptember 10-ig pályázat hirdetetik.

Évi fizetése 485 frt., esetleg 425 frt. és külön lakszoba.

Tannyelv magyar.

A folyamodványok, melyekhez a pályázók erkölcsi viseletét, képzettségét, eddigi foglalkozását és jelenlegi alkalmazását tanúsító hiteles okmányok csatolandók, az iskolaszékhez intézendők és a városi népiszkolák igazgatóságához lesznek beküldendők.

Az állomások f. évi october 1-én elfoglalandók.

Megjegyzendő, hogy a megválasztandók arra is kötelezik magokat, miszerint hat heti felmondás nélkül az iskolát elhagyni nem fogják.

Székesfejérvár, 1875. augusztus 10-én.

Az iskolaszék megbízásából

Janny József,
igazgató.

Árverési hirdetmény.

Mely szerint közhírré tétetik, hogy Koller Gáspár mint a Müller János mélykúti lakos alperes részére árvászekileg kinevezett gondnok ellen 3000 forint tőke s járulékal erejéig a tekintetes fejérmegyei tiszti ügyészség mint hivatalbéli felperes részére bíróság lefoglalt többrendbeli ingóságok; nevezetesen: 1 db perkátai önségélyző című betéti-könyvecske, 1 db bársony viselt garnitúra, 1 db kanapéval, 8 db székkal, 1 db kettős schiffon, 1 db egyes schiffon, 3 db. diófa fényezett ágy, 4 db dunna stb., 1 db 8 éves kancza ló, 1 db. 4 éves herélt pej csikó, 1 db setépej harmadfü herélt csikó stb. 2 db ökor stb. 1 db viselt hintó stb. 60 pozs. mérő zab stb. 23 drb különféle nemű s idejű sertés, 22 akó, részint vörös, részint fehér bor, 59 akó üres boroshordó stb. az

1875. évi augusztus hó 27-ik napján

reggeli 9 órakor

mélykúti pusztában nyilvános árverés utján a legnagyobb árt igérőnek azonnali készpénzfizetés mellett el fognak adatni.

Kelt Székesfejérvárott, 1875. augusztus hó 9-ik napján.

Tuboly István,

kir. törvényszéki végrehajtó.

KLÖKNER PÉTER, kiadó-tulajdonos.

ÉRTESÍTÉS.

Az első bécsi és budapesti **KROS** rófos és divatúru kereskedők **Lichtenstern B. és társa** a vásári alkalmal itt megjelentek és ajánlják a n. é. közönségnek jól ellátott áruraktárukat.

Hirdetés.

Gróf Zichy Miklós ur után Vár-Palotán és Kuti községben maradt javak közül 2246 magyar holdból álló szántóföld-, rét- s legelőbirtok

1875. évi októbertől

kezdve több évre haszonbérbe adatni szándékolatik.

Bővebb értesítést ad dr. Patay József orvos ur Vár-Palotán s Plosszer István ügyvéd ur Veszprémben, f. évi szeptember 11-től kezdve pedig gróf Zichy Paulina tulajdonosnénál értekezhetni a megállapodások felett.

Végeladás!

Ezennel van szerencsém a t. cz. közönséget értesíteni, hogy a volt Hahn-féle raktáron levő: téli-, nyári-, női-, és divatruha kelméket, flanelt, posztót, butor, creton, függöny, sirting, bársony- s posztó-jopkákat

csak tolyó hó végeig

árusítom kiesinyben el s pedig bámulandó olcsó árakért.

Számos látogatásért esedez

Herczeg Ignác.

Nyomat. Sz.-Fejérvárott a „Vörösmarty“ könyvnyomdában, Szammer Kálmánnál.

Néhány ezer akó bélyegezett (czimentirozott) uj és használt üres hordó 2—14 akó nagyságban, minden mennyiségben jutányos áron eladó.

Székesfejérvárott, 1875. augusztus 10-én.

Felner Sámuel és fia.

Pályázat.

Fejérmegyében fekvő, s a vallás-alapítvány tulajdonához tartozó bárándi pusztán rendszerezendő

néptanítói állomásra,

300 forint évi fizetéssel, szabad lakással, a bérlő által — bérlete leteltéig, — évenként kiszolgáltató 5 mérő buza, 5 mérő rózs és egy hold (1200 □ öllel számított) tavaszi szántóföld illetményen, a nagyméltóságú vallás- és közoktatási m. kir. miniszteriumnak 9452/1875. h számú rendelete alapján pályázat nyittatik.

Ennélfogva felhivatnak mindazok, kik ez állomást elnyerni óhajtják, hogy életkorukat, elméleti képzettségüket tanúsítandó okmányokkal felszerelendő folyamodványukat

folyó 1875. évi szeptember hó 15-éig

e közalapítványi főtisztviseléshez Győrött nyujtsák, illetőleg küldjék be.

Győrött, 1875. augusztus 14-én.

A somlyóvársárhelyi kerületi királyi közalapítványi főtisztviselés.

Utánnymomat nem díjaztatik.

Pályázati hirdetmény.

A sz.-fejérvári 6 osztályú főreáltanodánál a mennyiség és természettani tanszék üresedésbe jutván, ezen 960 frt. évi fizetésben rendszeresített állomásra a pályázat ezennel kihirdetetik.

Főhivatnak mindazon tanférfiak, kik a jelzett tantárgyakat képviselő tanszékre pályázni kívánnak, hogy felszerelt és tanári képességeiket igazoló folyamodványaikat bezárólag

1875. évi september hó 10-éig

Sz. Fehérvár szab. kir. város törvényhatósági igazgató hivatalához benyujtani sziveskedjenek.

Maga a képességének megbíralása valamint a kinevezés a nagyméltóságú magyar kir. vallás- és közoktatásügyi minister által fogván eszközöltetni.

Kelt Székesfejérvárott az 1875. évi augusztus hó 17-én tartott rendkívüli bizottsági ülés határozatából.

Novák Kálmán m. k.,
polgármester.